

## Technische vragen over Invulling taakstelling sociaal van GroenLinks

Datum: 27 mei 2020

Graag wil ik de volgende vragen stellen.

Allereerst wil ik namens de fractie van GroenLinks opmerken, zoals we tot nu toe hebben gedaan, dat wij ons afvragen of het nodig is op het sociaal domein zo drastisch te bezuinigen.

Zeker nu tijdens en vooral straks na de Covid19 zullen we alle zeilen bij moeten zetten. Ook al zou er extra steun komen vanuit het Rijk.

1. Stoppen met adviseur geldzaken.

a. Hoeveel mensen maken thans van deze voorzieningen gebruik

b. Kan een inschatting worden gegeven van de omvang van het extra beroep op bijstand als deze voorziening wegvalt.

c. In welke mate is gratis advisering in geldzaken voor de doelgroep over te nemen door maatschappelijke initiatieven en welke ondersteuning kan / moet daarbij door de SDD worden gegeven?

2. Verlagen premiebijdrage collectieve zorgverzekering minima:

a. Hoeveel mensen maken thans gebruik van deze regeling, uitgesplitst naar variant

b. Kan een inschatting worden gegeven van de omvang van het mogelijke extra beroep op bijzondere bijstand als deze voorziening wegvalt?

3. Banenbonus versoberen

a. Kan inzicht worden gegeven in de omvang van de uitstroom uit de bijstand als gevolg van de huidige regeling? In hoeverre betreft dat tijdelijke uitstroom (voor de duur van de bonusperiode) en in hoeverre structurelere uitstroom ?

b. Is er een inschatting te geven van de effecten van het versoberen van deze regeling in relatie tot de corona recessie.

4. Eigen bijdrage voor Individuele Begeleiding en Dagbesteding

a. Hoeveel mensen maken thans gebruik van deze voorziening

b. Is een inschatting te geven van de mogelijke omvang van zorgmijding als de eigen bijdrage wordt ingevoerd.

c. Is een inschatting te geven van het mogelijke extra beroep op Bijzondere bijstand als de eigen bijdrage wordt ingevoerd

d. In hoeverre zijn er (particuliere) alternatieven voor door de SDD bekostigde IB en DB? Welke ondersteuning biedt de SDD (of gemeenten) daaraan en welke kosten zijn daar voor klanten aan verbonden.

Voor zover nu de vragen. Mogelijk volgen er meer. Maar deze zijn dan iig voor morgen binnen

Kitty Kruger

Fractievoorzitter

GroenLinksDordrecht

Volg mij op twitter: [twitter.com](https://twitter.com/kittykruger@GL) @kittykruger@GL

En check: [www.dordrecht.groenlinks.nl](http://www.dordrecht.groenlinks.nl)

[www.facebook.com/GroenLinksDordrecht/](https://www.facebook.com/GroenLinksDordrecht/)



# Drechtsteden

## BEANTWOORDING TECHNISCHE VRAGEN (artikel 40 RvO)

**Indiener(s)** mevrouw K. Kruger, Groen Links Dordrecht  
**Vraag voor:** Carrousel Integraal 2 juni 2020  
**Datum indienen:** 27 mei 2020  
**Onderwerp:** Voorstel invulling taakstelling op het sociaal domein

**Portefeuillehouder:** P.J. Heijkoop, P.L. Paans, P.J. Verheij  
**Antwoord van:** J. Lenitz, Sociale Dienst Drechtsteden  
L.A. Vonk-van der Graaf, Sociale Dienst Drechtsteden  
R. van Dorssen, Sociale Dienst Drechtsteden  
**Datum:** 29 mei 2020

**Vraag:** Hoeveel mensen maken thans van de Adviseurs Geldzaken gebruik?

**Antwoord:** In 2019 maakten 1.730 inwoners gebruik van de Adviseurs Geldzaken. De cijfers over 2020 zijn tot op heden lager, maar geven door de coronacrisis een vertekend beeld.

Gemeente	Aantal 2019
Alblasserdam	59
Dordrecht	1.066
Hardinxveld-Giessendam	14
Hendrik Ido Ambacht	88
Papendrecht	66
Sliedrecht	60
Zwijndrecht	311
Casusbespreking/overig	66
Totaal	1.730

**Vraag:** Kan een inschatting worden gegeven van de omvang van het extra beroep op bijstand als de Adviseurs Geldzaken wegvallen?

**Antwoord:** De Adviseurs Geldzaken zijn er voor alle inwoners in de Drechtsteden die hulp nodig hebben om hun huishoudboekje op orde te krijgen. Deze voorziening heeft een preventief karakter met betrekking tot schulden en armoede voor zowel bijstandsklanten als niet-klanten. Het is aannemelijk dat het wegvallen van de voorziening negatieve effecten heeft op armoede, schuldenproblematiek en beroep op bijstand. Een inschatting van de omvang van de toename is moeilijk te maken.

**Vraag:** In welke mate is gratis advisering in geldzaken voor de doelgroep over te nemen door maatschappelijke initiatieven en welke ondersteuning kan / moet daarbij door de

SDD worden gegeven?

**Antwoord:**

Een aantal lokale partners biedt gratis advies in geldzaken. Inwoners kunnen op dit moment al bij deze partijen terecht. In hoeverre deze partijen qua capaciteit in staat zijn om de vraag, die nu door de adviseurs wordt bediend, over te nemen, kunnen we niet beoordelen.

De meerwaarde van de Adviseurs Geldzaken ligt in hun kennis van de voorzieningen en instrumenten van de Sociale Dienst. Als lokale partners dezelfde dienstverlening willen bieden als de Adviseurs Geldzaken, moet worden geïnvesteerd in het kennisniveau van deze partijen.

De Adviseur Geldzaken werkt preventief bij live events. Klanten van de Sociale Dienst kunnen direct worden geholpen bij veranderingen in hun financiële situatie. Zo wordt er direct geschakeld bij financiële veranderingen zoals uitstroom uit de bijstand. De inwoner hoeft niet te worden doorverwezen naar een externe partij, maar kan direct doorpakken met zijn hulpvraag. Verder hebben de Adviseurs Geldzaken een signalerende functie op het gebied van financiële zaken en zijn er korte lijnen met het beleidsteam van de Sociale Dienst.

Om dezelfde ondersteuning lokaal te bieden is een goede integrale samenwerking tussen de Sociale Dienst en lokale partners noodzakelijk.

**Vraag:**

Hoeveel mensen maken thans gebruik van de Collectieve Zorgverzekering, uitgesplitst naar variant?

**Antwoord:**

Jaar	Type verzekering	Deelname Totaal	Ontwikkeling
2019	Gemeentepolis Compact	864	
2020	Gemeentepolis Compact	1.012	
			+ 17%
2019	Gemeentepolis Compleet	4.832	
2020	Gemeentepolis Compleet	4.457	
			- 8%
2019	Gemeentepolis Compleet + € 0,- EUR	5.097	
2020	Gemeentepolis Compleet + € 0,- EUR	7.610	
			+ 49%
2019	Totaal	12.348	
2020	Totaal	13.079	
			+ 6%

**Vraag:**

Kan een inschatting worden gegeven van de omvang van het mogelijke extra beroep op bijzondere bijstand als deze voorziening wegvalt?

**Antwoord:**

Er maken ruim 13.000 inwoners gebruik van de CZM. Het is niet in te schatten hoeveel aanvragen bijzondere bijstand deze inwoners zullen doen als de voorziening wegvalt. De zorgverzekeringswet is in principe een voorliggende voorziening voor de bijzondere bijstand. Daardoor worden er nu nauwelijks medische kosten vergoed. De verwachting is echter dat als de voorziening wegvalt het kan zijn dat een inwoner meerdere malen per jaar een aanvraag indient. Het kan ook zijn dat de bijzondere

bijstand een drempel vormt om zorg te vragen. Dit betekent een toename aan zorgmijders. In dit geval zal het aantal aanvragen wellicht meevallen, maar is er een ander (onwenselijk) effect.

**Vraag:** Kan inzicht worden gegeven in de omvang van de uitstroom uit de bijstand als gevolg van de baanbonus? In hoeverre betreft dat tijdelijke uitstroom (voor de duur van de bonusperiode) en in hoeverre structurelere uitstroom?

**Antwoord:** We hebben inzicht in de uitstroomcijfers van bijstandsgerechtigden met een baanbonus tussen 2016 en 2018. Het aanleveren van recentere cijfers is binnen het korte tijdsbestek niet mogelijk. Tussen 2016 en 2018 zijn voor 364 plaatsingen baanbonussen uitgegeven. Uitstroom is een van de criteria van het verlenen van de baanbonus, er is dus in 364 gevallen uitstroom bereikt. Gezien de besparing op de uitkering in de plaatsingsperiode is een baanbonus lonend. Het is echter niet mogelijk om te zeggen of deze personen ook zonder een baanbonus uitgestroomd waren en of de uitstroom daarom een direct gevolg van de baanbonus was. De baanbonus zet personen voor minimaal 6 maanden aan het werk en zorgt op deze manier in veel gevallen voor duurzame uitstroom. Werkgevers geven aan dat de eerste maanden van een plaatsing het moeilijkst zijn. Functioneert een werknemer goed na de eerste plaatsing van 6 maanden, mag hij/zij vaak blijven. Maar 16% van de werknemers voor wie in die periode een baanbonus is verstrekt, kwam voor eind 2018 weer in de uitkering terecht, voor 10% was dat binnen 3 maanden na afloop van de plaatsing ('draaideurplaatsing'). Bij seizoenswerk ligt dit percentage hoger. Gemiddeld blijven personen met een baanbonus 20,8 maanden uit de uitkering<sup>1</sup>.

**Vraag:** Is er een inschatting te geven van de effecten van het versoberen van de baanbonus in relatie tot de corona recessie?

**Antwoord:** Vooral in de huidige economische situatie is het voor werkgevers fijn om een baanbonus van 2.000 of 4.000 euro te ontvangen. Dit is echter niet altijd een voorwaarde om een bijstandsgerechtigde wel of niet aan te nemen. Voor veel werkgevers betekent de bonus een waardering naast een tegemoetkoming in de (loon)kosten. De versoering zou echter een grotere impact kunnen hebben op een aantal sociale werkgevers die relatief veel bijstandsgerechtigden in dienst nemen en veel baanbonussen ontvangen. Voor hen kan een reductie van 25% en het afschaffen van de baanbonus voor het tweede 6-maanden contract in combinatie met de huidige economische situatie tot financiële problemen leiden. Dit scenario kan voorkomen worden door op tijd met deze werkgevers in gesprek te gaan en samen met hen naar alternatieve oplossingen te zoeken.

**Vraag:** Hoeveel mensen maken thans gebruik van Individuele Begeleiding en Dagbesteding?<sup>2</sup>

**Antwoord:** Op dit moment maken 2584 mensen gebruik van de voorziening Individuele Begeleiding en 1142 mensen van Dagbesteding. Het aantal unieke klanten dat gebruik maakt van individuele begeleiding en/of dagbesteding is lager dan de losse aantallen opgeteld. Dit komt doordat sommige klanten zowel individuele begeleiding als dagbesteding hebben. Het totaal aantal unieke klanten met Individuele Begeleiding en/of Dagbesteding bedraagt 3492.

**Vraag:** Is een inschatting te geven van de mogelijke omvang van zorgmijding als de eigen bijdrage wordt ingevoerd?

---

<sup>1</sup> Lopende plaatsingen zijn hierin meegenomen, het daadwerkelijke gemiddelde ligt daarom hoger.

<sup>2</sup> Voor deze aantallen geldt de peildatum 28 mei 2020

**Antwoord:**

In 2019 hebben we een onderzoek gedaan naar de relatie tussen eigen bijdrage en zorgmijding. Om dit te onderzoeken hebben we ervoor gekozen om de ontwikkeling van klantaantallen in verschillende gemeenten in kaart te brengen en te vergelijken met de ontwikkeling van klantaantallen in de Drechtsteden. U bent via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de uitkomsten hiervan.

Kort samengevat zijn de resultaten:

- Sinds de afschaffing van de eigen bijdrage in de Drechtsteden in 2016, is de stijging van de klantaantallen in de Drechtsteden groter dan in andere gemeenten (waar klanten wél een eigen bijdrage betalen). Hier zien we dus een verband tussen eigen bijdrage en zorggebruik.
- Vanaf 2019 is dit verschil in stijging van klantaantallen niet langer zichtbaar. Op 1 januari 2019 is het landelijke tarief voor de eigen bijdrage verlaagd tot een maximum van €17,50 per vier weken voor alle Wmo-klanten<sup>3</sup>. Na deze verlaging was er in veel gemeenten een toename van het aantal indicaties Individuele begeleiding en Dagbesteding.  
Door de landelijke verlaging van de eigen bijdrage is het verband tussen eigen bijdrage en zorggebruik dus fors afgenomen.

We kunnen niet stellen dat het verband tussen eigen bijdrage en zorggebruik volledig verdwenen is. Daarvoor is het onderzoek te grofmazig. We kunnen geen concrete inschatting maken van de omvang van zorgmijding als gevolg van de invoering van de eigen bijdrage. De verwachting is wel dat de zorgmijding na invoering van de eigen bijdrage gering zal zijn, als gevolg van de lagere landelijke tarieven voor eigen bijdrage.

We willen hierbij nog opmerken dat klanten met een laag inkomen gebruik kunnen maken van de vergoeding van de eigen bijdrage vanuit de Collectieve zorgverzekering voor minima of de bijzondere bijstand.

**Vraag:**

Is een inschatting te geven van het mogelijke extra beroep op Bijzondere bijstand als de eigen bijdrage wordt ingevoerd?<sup>4</sup>

**Antwoord:**

Het is moeilijk een goede inschatting te maken van het extra beroep op bijzondere bijstand na invoering van deze maatregel. Dit hangt samen met het gegeven dat de toegang tot Wmo-voorziening niet afhankelijk is van inkomen en vermogen, deze gegevens bij een aanvraag niet mogen worden uitgevraagd en dus ook niet bij de SDD bekend zijn. Het recht op Bijzondere Bijstand is echter wel afhankelijk van de hoogte van inkomen en vermogen van de aanvrager.

We kunnen wel inschatten dat het mogelijke beroep groter is dan het huidige bereik.

Daarvoor hebben we verschillende gegevens. Als eerste het aantal unieke klanten met individuele begeleiding en of dagbesteding in combinatie met een

<sup>3</sup> Met uitzondering van meerpersoonshuishoudens onder AOW-leeftijd. Zij betalen geen eigen bijdrage.

<sup>4</sup> Voor deze aantallen geldt de peildatum 28 mei 2020

uitkering en/of bijzondere bijstand.

- Aantal klanten met IB + uitkering en/of bijzondere bijstand: 718
- Aantal klanten met DB + uitkering en/of bijzondere bijstand: 141
- Totaal aantal unieke klanten met IB en/of DB + uitkering/bijzondere bijstand: 796

In de tweede plaats het aantal klanten dat in 2019<sup>5</sup> gebruik gemaakt heeft van bijzondere bijstand voor eigen bijdrage is

- 130 unieke klanten per maand
- Totaal over het hele jaar 192 unieke klanten.

Als we kijken naar het aantal klanten met Individuele begeleiding en/of Dagbesteding in combinatie met een uitkering en/of bijzondere bijstand, is het mogelijk dat meer klanten van deze voorziening gebruik zullen maken. Er is een stijging mogelijk van 600 klanten die hiervan gebruik maakt.

Hierbij moeten we twee kanttekeningen maken. Ten eerste kan een deel van deze 600 klanten een beroep doen op de collectieve zorgverzekering voor minima. Zij zullen dan geen beroep doen op de bijzondere bijstand. Ten tweede hebben we alleen gekeken naar klanten die naast IB en/of DB een uitkering/bijzondere bijstand ontvangen. Klanten met een laag inkomen uit arbeid zijn hierbij niet meegenomen, omdat wij van hen geen inkomensgegevens hebben.

Het is dus niet precies bekend hoe groot het extra beroep op de bijzondere bijstand zal zijn. We kunnen wel concluderen dat de potentiële doelgroep groter is dan het bereik op dit moment.

**Vraag:**

In hoeverre zijn er (particuliere) alternatieven voor door de SDD bekostigde IB en DB? Welke ondersteuning biedt de SDD (of gemeenten) daaraan en welke kosten zijn daar voor cliënten aan verbonden?

**Antwoord:**

In de meeste gemeenten bestaan zogenaamde inloopvoorzieningen als algemene voorziening of wordt kortdurende ondersteuning geboden vanuit het sociale team. Dit aanbod verschilt per gemeente. Voor een deel van de klanten (name de groep met lichtere problematiek) kunnen dit passende alternatieven zijn voor genoemde maatwerkvoorzieningen.

Als er een lokale algemene voorziening is, wordt dit door elke lokale gemeente zelf geregeld met de aanbieder. De SDD speelt geen rol in de inkoop of organisatie van deze voorzieningen. De Wmo-consulent verwijst tijdens het gesprek met de cliënt wel naar deze algemene voorzieningen op het moment dat dit een passende voorziening is en de aanwezigheid van een dergelijk alternatief vormt in deze gevallen ook een afwijzingsgrond voor de aanvraag van een maatwerkvoorziening.

Particuliere initiatieven voor individuele begeleiding of dagbesteding die door de inwoner zelf worden bekostigd zijn bij ons niet bekend.

De kosten voor de cliënt verschillen per gemeente en per voorziening. De eigen bijdrage voor algemene voorzieningen is in alle lokale gemeenten op €0,- gesteld. Het is wel mogelijk dat de cliënt een kleine bijdrage betaalt voor de maaltijd of het kopje koffie op

---

<sup>5</sup> Peiljaar is 2019, omdat het CAK dit jaar nog geen facturen voor de eigen bijdrage heeft verstuurd als gevolg van systeemproblemen. De gegevens over 2020 geven dus geen goed beeld van het gebruik van deze voorziening.

locatie.